

דף כז.

עין משפט א.

הרמב"ם הל' תרומות פי"ב ה"כ

לא יתן אדם תרומה - לשומר גתו. ולא בכור לשומר עדרו. ולא מתנות לרועה בהמתו. ואם נתן חלל אלא אם כן נתן להם שכר שמירתן תחלה. ורשאי ישראל לומר לישראל אחר הא לך סלע זו ונתן תרומה או בכור או שאר מתנות לפלוני הפהן כן בתי או כן אחותי. וכל כיוצא בזה:

הרמב"ם הל' ביכורים פ"ה הי"ב

הנדה וכיוצא בה מברכת ומפרשת חלת חוצה לארץ שאינה מזהרת על מגעה אלא על אכילתה. ואם היא שם כהן קטן או כהן שטבל שהיא מתרת לו לאכילה כמו שבארנו הרי זה מתר לאכלה עם הזר על שלחן אחד לפי שאינה מדמעת. ואפלו נתערבה שוה בשוה. ונותנין אותה לכהן עם הארץ מפני שהיא טמאה באויר ארץ העמים [ואין בה משום כהן המסייע במתנותיו שהוא אסור. ואם רצה לאכל תחלה] ואחר כך יפריש החלה בחוץ לארץ מתר שאין עקרה אלא מדבריהם:

ב. כסף משנה: לא יתן אדם תרומה וכו'. בכורות (דף כ"ז): ורשאי ישראל לומר וכו'. בר"פ עד כמה (דף כ"ז):

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ב.

הרמב"ם הל' תרומות פ"ג הי"א

תְּרוֹמַת חוּצָה לְאֶרֶץ מִתָּר לְבִטְלָה בְּרֹב * וְאוֹכְלָה בְּיָמֵי
טְמֵאתוֹ וְלֹא עוֹד אֶלָּא אִם הָיָה לוֹ יַיִן שֶׁל תְּרוֹמַת חוּצָה

ג. כסף משנה: תרומת חוצה לארץ וכו'. בפרק ד' דבכורות (דף כ"ז) אמר שמואל אין תרומת חוצה לארץ אסורה אלא במי שהטומאה יוצאה עליו מגופו ופרש"י טומאה יוצאה מגופו כגון זב וזבה ונדה ובעל קרי אבל לטמא מת שריא: ומ"ש וכולן שטבלו מותרים באכילה וכו'. בפרק בתרא דחלה (מ"ח) גבי חלת ח"ל תנן טבול יום אוכלה: כתב הראב"ד אמר אברהם אין זה מחזור שהרי אמרו בגמרא וכו'. והדין בפ' עד כמה דאמר שמואל אין תרומת ח"ל אסורה אלא במי שהטומאה יוצאה עליו מגופו וה"מ באכילה אבל בנגיעה לית לן בה אמר רבינא הילכך נדה קוצה [לה] חלה ואכיל לה כהן קטן וסובר הראב"ד דדוקא קטן שעדיין לא ראה קרי אבל מי שראה קרי אינו יכול לאכול אפילו טבל ומפני כך כתב אבל איהי עצמה אחר טבילה לא וכו' ואין דבריו מוכרחים ורבינו מפרש דאיהי לא אכלה אם לא טבלה אבל אם טבלה אה"נ דמציא אכלה וכן פירש"י והתוס' שם וכן הכריע הרא"ש בפרק אלו עוברין וכן פירש רבינו שמשון בסוף חלה. ומ"ש הראב"ד וכך כתב הרב בהלכותיו טעמו ממה שכתב בפרק אלו עוברין גבי כיצד מפרישין חלה בטומאה ביו"ט חלת ח"ל דמדרבנן הוא קורא לה שם ואפיא לכתחלה ואכיל לה כהן קטן דאמר שמואל אין חלת ח"ל אסורה אלא למי שטומאה יוצאה עליו מגופו באיש עד שיראה ואשה עד שתהא נדה ואי ליכא כהן קטן עבדינן כר"א דאמר לא תקרא לה שם עד שתאפה ולכי נפקא יו"ט שרפינן לה וכן הלכתא עכ"ל. ומשמע מדבריו דליכא תקנתא למיכל לה אלא כהן קטן דאל"כ הל"ל ואי ליכא כהן קטן או גדול שטבל לקריו ומכל מקום אין זה מוכרח בדבריו שהרי כתב שם הר"ן והשיבו על הר"ף דאפילו ליכא כהן קטן מצי למיכל לה כהן גדול שטבל לקריו ולא קושיא הוא דהשתא מיהא לא חזיא ליה וכ"ת מצי טביל ליתא דלא אמרינן הואיל במחוסרי מעשה כדמוכח בפ' שני שעירי עכ"ל. הרי שגם הר"ף סובר דכהן גדול שטבל לקריו אוכל. ומ"ש הראב"ד ע"פ דרכו והטעם משום דגזרינן בגדול משום זיבה נראה מדבריו שהוא ז"ל סובר דהא דתנן בסוף מסכת חלה על חלת ח"ל אסורה לזבים אפילו בשטבלו הוא ויש לתמוה למה החמירו בזבים שלא תעלה להם טבילה ולא די זאת החומרא אלא שהחמירו לגזור כן בבעל קרי ומלבד שהם חומרות גדולות ה"ל גזירה לגזירה ועוד שהרי אמרו בירושלמי על המתניתין דואסורה לזבים לרבי יוסי נצרכה והכריחו התוספות והרא"ש פרק כל הבשר דאסורה לזבים בלא טבילה קאמר דאילו בטבילה לכ"ע שרי ומ"ש עוד הראב"ד א"נ [גזירה] אחר טבילה אטו קודם טבילה ג"ז דבר תימה הוא דאין טעם לגזור אחר טבילה אטו קודם טבילה דא"כ ביטלת תורת טבילה. ומ"ש ומש"ה היכא דאיכא קטן לא יהבינן לגדול ע"י טבילה נראה שהרגיש בחולשות הנזכרות ולפיכך חזר לומר דלא אמר דלא אכיל גדול אפילו בטבילה אלא היכא דאיכא קטן אבל היכא דליכא קטן יהבינן לה לגדול שטבל וג"ז תימה מניין לו לחלק בכך ודברי

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

לְאָרֶץ נוֹטֵל מִמֶּנּוּ לֹג אֶחָד וְנוֹתֵן עָלָיו שְׁנֵי לֹגִין חֲלִיץ
 וְנִמְצָא הַכֹּל שְׁלֹשָׁה יָאֲחָר כֶּף נוֹטֵל מֵיִן שֶׁל תְּרוּמָה לֹג
 וְנוֹתֵן לְתוֹךְ הַשְּׁלֹשָׁה וּמַגְבִּיָּה מֵאַרְבַּעַתָּן לֹג וְשׁוֹתָהּ.
 וְחֹזֵר וּמִשְׁלִיף לְתוֹכָן לֹג אֶחָד וְחֹזֵר וְנוֹטֵל לֹג וְשׁוֹתָהּ.
 וְכֵן נוֹתֵן לֹג תְּרוּמָה וְנוֹטֵל לֹג מִן הַתַּעֲרֹבֶת עַד שְׂיִכְלָהּ
 כָּל הַיֵּין שֶׁל תְּרוּמָה. וְנִמְצָא שֶׁנֹּטֵל כֶּמָּה לֹגִין בְּשְׁנֵי לֹגִין
 שֶׁל חֲלִיץ:

עין משפט ג.

הרמב"ם הל' תרומות פי"ב ה"כ

תְּרוּמַת חוּצָה לְאָרֶץ הוֹאִיל וְעַקְרָהּ מִדְּבַרֶיהֶן אֵינָה אֲסוּרָה
 בְּאֲכִילָהּ אֶלָּא לְכַהֵן שֶׁטְמֵאָה יוֹצֵאָה עָלָיו מִגּוּפוֹ. וְהֵן
 בְּעֲלֵי קָרְיִין וְזָבִין וְזָבוֹת וְנִדְוֹת וְיִוְלָדוֹת. וְכֹלֶן שֶׁטְבְּלוּ
 מִתְּרִין לְאֲכִילָהּ אֵף עַל פִּי שְׁלֵא הָעֵרִיב שְׁמֶשֶׁן. אֲבָל
 טְמֵאֵי מַגֵּעַ טְמֵאוֹת בֵּין שְׁנַגַּע בְּמַת שְׂאֵי אֶפְשָׁר לָנוּ הַיּוֹם
 לְטַהֵר מִמֶּנּוּ בֵּין שְׁנַגַּע בְּשַׂרְךָ אִינוּ צָרִיךְ לְטַבֵּל לְתְרוּמַת
 חוּצָה לְאָרֶץ:

רבינו מחוורים ומוסכמים מהפוסקים. ומה שכתב אבל טמאי טומאת מגע וכו'. בפ' ד' דבכורות (דף כ"ז) אמר רב טמא מת טובל ואוכל בתרומת חוצה לארץ ולית הלכתא כוותיה דאמר מר זוטרא משמיה דרב ששת טמא שרץ אוכל בתרומת ח"ל ולית הלכתא כוותיה כלומר לית הלכתא כוותיה בהא דמצריך טבילה אלא אפילו טבילה לא בעי ואתי כשמואל:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ד. הרמב"ם הל' תרומות פי"ב ה"א

אָסוּר לְטַמֵּא אֶת הַתְּרוּמָה שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כִּשְׂאֹר
הַקֶּדָּשִׁים וְלֹא יִבְיָאֲנָה לְיַדֵּי טַמְאָה וְלֹא יִפְסִידֶנָּה אֶלָּא
אוֹכֵל הַטְּהוֹרָה וּמִדְּלִיק הַטַּמְאָה. וּמִתָּר לְטַמֵּא תְּרוּמַת
חוּצָה לְאֶרֶץ בְּטַמְאוֹת שֶׁל תּוֹרָה. וְאִם עַל פִּי שְׂאִינָה
טַמְאָה אֶלָּא בְּאֶרֶץ הָעַמִּים שֶׁהִיא מְדַבְּרִיהֶם מִפְּנֵי שֶׁעָקַר
חַיּוּבָה מְדַבְּרִיהֶם. לְפִיכֵךְ נִדָּה קוּצָה לָהּ חֲלָה בְּחוּצָה
לְאֶרֶץ שְׂאִינָה מְזַהֶרֶת אֶלָּא לְאֹכְלָהּ לֹא לְגַע בָּהּ כְּמוֹ
שְׂבִיאָרְנוּ:

שו"ע יו"ד סימן שכב ס"ה

ה. ז. חלת חוצה לארץ אע"פ שהיא טמאה הואיל ועיקרה מדבריהם, אינה
אסורה באכילה אלא לכהן שטומאה יוצאת מגופו^ה, והם בעלי קרי
וזבים וזבות ויולדות ונדות, אבל שאר הטמאים במגע הטומאה אפי'
שהם טמאים מותרים לאכלה.

לפיכך בין בסוריא בין בחוצה לארץ אם רצה להפריש חלה אחד ממ"ח
מפריש, ונאכלת לקטן שעדיין לא ראה קרי, או קטנה שעדיין לא ראתה
נדה.

ה"ה כהן אפי' שהוא גדול וטבל משכבת זרעו או מזיבתו, אע"פ שלא
העריב שמשו הרי זה מותר לאכול חלה הראשונה ואינו צריך להפריש

ד. כסף משנה: אסור לטמא את התרומה של ארץ ישראל וכו'. בסוף פרק הניזקין (גיטין
דף ס"א) גבי הא דתנן אשת חבר טוחנת עם אשת ע"ה אבל משתטיל את המים לא
תגע ובפרק קמא דפסחים (דף י"ד ט"ו) ובפרק עד כמה (דף כ"ז): ומותר לטמא תרומת
חוצה לארץ וכו' לפיכך נדה קוצה לה חלה בח"ל וכו'. בריש פרק עד כמה. ומה שכתב
כמו שביארנו:

ה. שם בבכורות כ"ז מימרא דשמואל.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

חלה שניה בחוצה לארץ.

הגה: וי"א דצריך הערב שמשו.

הגה: וי"א דאין חלה נאכלת בזה"ז בארץ ישראל, וגם בשאר מקומות אין צריך להפריש רק חלה אחת ולשורפה. וכן המנהג. מ"מ נוהגים ליטול כזית^ז ולשורפה.

הגה: האוכל חלה אפי' בחוצה לארץ מברך תחילה על המין שרוצה לאכול ואח"כ מברך אשר קדשנו בקדושתו של אהרן וציונו לאכול תרומה.

הגה: וי"א כששורפין החלה עושין לה היסק בפני עצמה שישראל אסור לו ליהנות ממנה, ונוהגין להשליכה לתנור קודם שאופין הפת.

שו"ע או"ח סימן תנו ס"ב

ב. הלש עיסה ביו"ט של פסח לא יקרא שם לחלה עד שתאפה^ה, שאם יקרא לה שם לפני כן אינו רשאי לאפותה ביו"ט^ט, ואם

ו. כתב הרש"ל מה שאין נוהגין היום ליתן חלה לכהן קטן, משום דלא מחזיקין בזה"ז בכהן ודאי ואין אנו יודעין איזה כהן אמיתי עכ"ל.

ז. ממהרי"ל.

ח. ממשנה פסחים מ"ז וכו"א, ומיירי שכבר עשה בה כשיעור אבל אם עדיין לא עשה העיסה יעשה אותה פחות משיעור חלה. כה"ח אות נ', מריטב"א.

וגם לא יהיה בדעתו שתחול עליה קדושת חלה עד לאחר אפייתה, דאם קודם אפייתה היה בדעתו שזו היא חלה מן העיסה הרי כבר נתקדשה לחלה שהרי גם ע"י מחשבה בלבד הוי קדוש כמ"ש ביור"ד סי' של"א סעיף מ"ו.

ט. שהרי אסור לאוכלה, ואסור לאפות ביו"ט דבר שאינו אוכל נפש, לבוש. ולא רק שאסור לאפותה אלא גם אסור לטלטלה אם לא בעודה בידו. כה"ח אות נ"ה.

יניחנה כמות שהיא תחמיץ ^ו ואינו רשאי אח"כ ^כ לשורפה ביו"ט.
 ואם שכח וקרא לה שם ישים אותה במים צוננים ^ל וימנענה מלהחמיץ.
 הגה: ואם ישנו כהן קטן ^מ שלא ראה קרי ^נ או כהן גדול שטבל לקריו מותר
 לאפות החלה בשבילו.
 ויש אומרים שאין מאכילין חלה בזה"ז לשום כהן ^ס.
 הגה: י"א דמותר ללוש עיסה ביו"ט פחות משיעור כדי לפטור עצמו מחיוב
 חלה ^ע.

- י.** אף דהיא הקדש ואינה שלו עובר עליה בכל יראה וב"י, כיון שיכול לישאל עליה, פסחים מ"ו ע"ב, מ"א ס"ק ה', והוא אינו יכול לבטלה קודם שתחמיץ כיון שאינה שלו, והכהן ג"כ אינו יכול לבטלה כיון שלא הגיעה לידו. כה"ח אות נ"ז מהכל בו.
- כ.** לאו דוקא, דגם לפני שתחמיץ אסור לו לשורפה ביו"ט, א"ר אות ו', שאין שורפין קדשים ביו"ט.
- ל.** ואם יראה שהמים מתחממים קצת יחליפם במים קרים ובזה לא יבא לידי חימוץ. פר"ח. והיינו שישאב המים החמים משם אבל לא יטלטל הכלי לשפוך המים ממנו כי נעשה בסיס לדבר האסור ואסור בטלטול. כה"ח אות ס"ג.
- מ.** והיינו דוקא בחלת חו"ל, אבל בחלת א"י אינה נאכלת בזה"ז לכהן כמ"ש ביו"ד סי' שכ"ב. כה"ח אות ס"ד. וכהן קטן היינו פחות מט' שנים, כ"כ הב"י בשם מהרי"ו, ומשמע דאם הוא גדול יותר מט' שנים הרי הוא בחזקת שראה קרי דקיי"ל ביאתו ביאה. ב"י.
- נ.** וה"ה לקטנה שעדיין לא ראתה נדה כמ"ש בשו"ע יו"ד סי' שכ"ב סעיף ה'.
- ס.** דלא מחזיקין בזה"ז בכהן ודאי. ועיין בכה"ח אות ע"ג.
- ע.** והפר"ח וכן הגאון פיקפקו על דברי הרמ"א לעשות כן לכתחלה להפטר ממצות חלה. כה"ח אות ע"ד.

דף כז:

עין משפט א. הרמב"ם הל' בכורות פ"א ה"ח

הַבְּכוֹר נֹאכַל בְּתוֹךְ שְׁנָתוֹ ^ב בֵּין תְּמִים בֵּין בְּעַל מוֹם שֶׁנֶּאֱמַר (דברים טו-כ) 'לִפְנֵי ה' אֲלֹהֶיךָ תֹאכְלֶנּוּ שְׁנָה בְּשָׁנָה' (דברים טו-כא) 'וְכִי יִהְיֶה בּוֹ מוֹם' (דברים טו-כב) 'בְּשַׁעֲרֶיךָ תֹאכְלֶנּוּ'. וּמֵאִמְתִּי מוֹנָה לוֹ. אִם תָּם הוּא מוֹנָה לוֹ מִיּוֹם שְׁמִינִי שֶׁהוּא רָאוּי לְהִקְרֶבָה וְאִם נוֹלַד בְּעַל מוֹם מוֹנָה לוֹ מִיּוֹם שְׁנוּלַד. וְהוּא שְׁכָלוֹ לוֹ חֲדָשִׁיו שֶׁהָרִי נִרְאָה לֹאכִילָה בְּיוֹם לִידָתוֹ. אֲבָל אִם לֹא יָדַע בּוֹדָאֵי שְׁכָלוֹ לוֹ חֲדָשִׁיו מוֹנָה לוֹ מִיּוֹם שְׁמִינִי:

שו"ע יו"ד סימן שו פ"ז

ז. הבכור אפי' בעל מום ^ב נאכל תוך שנתו, ומאימתי מונה לו השנה, אם נולד בעל מום מונה לו מיום שנולד, והוא שיודע שכלו לו חדשיו ^ק שהרי נראה לאכילה ביום לידתו, אבל אם לא ידוע אם כלו לו חדשיו בודאי, מונה לו מיום הח' ללידתו ^ר.

פ. כסף משנה: הבכור נאכל בתוך שנתו וכו'. משנה בפ' עד כמה (דף כ"ו:). ומה שכתב מאימתי מונה לו וכו' עד אבל אם לא ידע בודאי שכלו לו חדשיו מונה לו מיום שמיני. בפ"ק דר"ה (דף ו' ז'):

צ. כסף משנה: השלמים נאכלים ביום הזביחה וכו' עד ובכור ומעשר הדומים להם. בפרק איזהו מקומן (דף נ"ו:):

ק. ממשנה בכורות כ"ו ע"ב, כלומר דלא מבעיא בזמן הבית שאינו קרב אלא תוך שנתו, אלא אפי' בעל מום בזמן הזה לא ישהנו יותר משנתו. ש"ך.

ר. ה' חודשים לדקה וט' חודשים לגסה, אבל אם לא כלו, מונים רק מיום שראוי לאכילה, והיינו מיום ח'. ט"ז.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ב.

הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"י ה"ו

הַשְּׁלָמִים נֶאֱכָלִים בְּיוֹם הַזְבִּיחַהּ שׁ וְכָל הַלֵּילָה וְכָל יוֹם
הַמִּחָרָת עַד שֶׁתִּשְׁקַע הַחֶמֶה שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא ז-טז) 'בְּיוֹם
הַקָּרִיבוֹ אֶת זִבְחוֹ יֵאָכֵל וּמִמִּחְרָתוֹ' (ויקרא ז-יח) 'וְאִם
הָאָכַל יֵאָכֵל מִבֶּשֶׂר זֶבַח שְׁלָמָיו בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי וְגו'.
נִמְצָא לָמַד שֶׁהֵן נֶאֱכָלִין לְשְׁנֵי יָמִים וְלֵילָה אֶחָד בֵּין
חֶלֶק הַכֹּהֲנִים בֵּין חֶלֶק הַבְּעָלִים וְהוּא הַדִּין לְבָכוֹר
וּמִבֶּשֶׂר שֶׁהָרִי הֵן קָדָשִׁים קָלִים כְּשֶׁלָּמִים:

ש. כסף משנה השלמים נאכלים ביום הזביחה וכו' עד ובכור ומעשר הדומים להם. בפרק
איזהו מקומן (דף נ"ו):

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com